

ABSTRAKT

Klimatické žaloby

Tématem předkládané diplomové práce jsou klimatické žaloby, jako stále častěji využívaný nástroj v boji s klimatickou změnou. Klimatické žaloby představují velice rozmanitou skupinu podání projednávaných před širokým spektrem orgánů. Cílem práce je především poskytnout definici a základní typologii klimatických žalob, analyzovat podmínky jejich úspěšnosti a jejich význam pro řešení klimatické krize. Práce analyzuje klimatické žaloby z celého světa i České republiky.

Práce je členěna do šesti kapitol. Úvodní kapitola stručně shrnuje vědecký konsensus týkající se naléhavosti řešení klimatické změny a mezinárodněprávní nástroje ochrany klimatu. Ve druhé kapitole se autorka pokusí o vymezení pojmu a základního dělení klimatických žalob. Kapitola se dále zaměřuje na identifikování úspěšnosti a pozitivních vlivů žalob na boj s klimatickou krizí. V posledních letech úspěchy slaví takzvané strategické žaloby, kapitola je proto blíže vymezuje.

Třetí a čtvrtá kapitola podrobně analyzují charakteristické znaky klimatických žalob před mezinárodními a vnitrostátními orgány. Sledované jsou zejména společné a odlišné rysy z hlediska subjektů žaloby, podstaty sporu a orgánů, které mohou žalobu projednávat. Závěrečné dvě kapitoly se zaměřují na vybrané příklady významných klimatických žalob (*Urgenda*, *Milieudefensie v. Shell*, *Neubauer, Juliana v. USA* a česká klimatická žaloba). Podrobně analyzovány jsou skutkové okolnosti, právní posouzení a dopady těchto žalob, jakož i okolnosti, které vedly k jejich úspěšnosti nebo neúspěšnosti.

Z důvodu nedostatečných opatření států ke zvrácení alarmujícího postupu klimatické krize se rozšiřuje i uplatňování klimatických žalob. Povaha klimatické změny jako globálního problému, který nemůže jednotlivý stát nebo soukromá společnost vyřešit samostatně, s sebou přináší několik problematických aspektů, které mohou mít za následek neúspěšnost klimatické žaloby. Práce identifikuje nejčastější problémy klimatických žalob a argumenty, které úspěšní žalobci v reakci na ně uplatnili, a navrhuje řešení pro úspěšnost budoucích klimatických žalob.